

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN**
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938).
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDRE** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

A török nagykövet hamarosan visszatér Berlinbe

Svéd lapértesülés: Törökország nem avatkozik be cselekvően a háborúba

Ujabb légitámadás a német főváros ellen — Erős elhárítás fogadta a kerülő uton Berlin felé törő angolszász repülőket

Német és nyugati megszállt terület fölött 93 angolszász repülőgépet lőttek le

A háborús események mellett főleg a török helyzet áll továbbra is a nemzetközi érdeklődés középpontjában. Arikan berlini török nagykövet, aki Papen ankarai német nagykövet hazarutazásával egyidejűleg Ankarába érkezett jelentéstételre, hír szerint néhány nap múlva visszatér a német fővárosba. Ebből is arra következtetnek, hogy Törökország magatartásában ez idő szerint nem várható változás.

Törökország

Isztanbuli értesülés alapján a Rador-hírgyűjtemény is beszámolt arról, hogy Törökország londoni követe a kairói tanácskozással kapcsolatban eljuttatta az ankarai kormány választást az angol kormányhoz. A Transkontinent Press isztanbuli munkatársa ugyanekkor azt jelentette, hogy a török kormány hivatalosan értesítette Nagybritannia kormányát arról, hogy a Menemencsöglu külügyminiszter részéről Kairóban elfoglalt álláspontot teljesen magáévá tette.

Az újságírók szeme könnyen elsüllyk az új jelentések felett: nincs benne semmi különös, — bizonyára egyszerű formáságról van szó. Az érdekelni az olvasót, miről volt szó Kairóban s miben állapodtak meg. Pedig ez a látszatra nem sokat mondó jelentés érdekes következtetésekre ad alkalmat. A diplomáciai és nemzetközi szokásoknak megfelelően ugyanis valamely álláspont elfogadásáról vagy visszautasításáról csak akkor szokták a tárgyaló fél kormányát hivatalosan értesíteni, ha az előzetes tárgyalásokon egy félleges megállapodások jöttek létre, amelyeknek kéréséhez nem elegendő a tárgyaló személyiség — ez esetben Menemencsöglu külügyminiszter — tehatalma, hanem ahhoz külön meg a kormányának vagy más alkotmányos szervnek hozzájárulása is szükséges. Mint láttuk, Menemencsöglu harcaérékezése után a néppárt parlamenti, majd függetlenségi csoportja előtt részletesen beszámolt tanácskozásairól s mindkét csoport jóváhagyta a kormány politikáját. Bár a kairói értekezletről szólt közlemény csak kétes önértékelésről beszélt és nem megállapodásról s a néppárt két értekezletéről kiadott hivatalos közlemény sem tesz említést megállapodásról, Ankará most oly hivatalos lépést tett Londonban, mely merő eszmecsere után nem szokásos.

A hadbalépés kérdése

Az angolszász sajtó magatartásából egyesek arra következtetnek, hogy a megállapodás valóban létrejött, ha nem is követi azt azonnal háborús beavatkozás. A Times vezércikke szerint Eden és Menemencsöglu tárgyalásainak legfőbb pontja „a háború megrövidítésének égető kérdése” volt. A Times „fokozatos változást” észlel a török közvéleményben s úgy véli, hogy a törökök lassankint megbarátkoznak azzal a gondolattal, hogy nem maradhatnak kívül a háborún. „A hadbalépés időpontja természetesen a török politika követelményeitől függ” — írja a lap.

Ankarai angol körökből származó értesülés alapján a Suisse című svájci lap tudósítója azt táviratozta, hogy Törökország a brit-török szövetség értelmében „csak sokkal későbbi időpontban” változtatja meg jelenlegi magatartását. „A szövetségesek égető kérdéseire gondolkodóba ejtette Ankarát. Ugyanekkor a Svenska Dagbladet című svéd lap newyorki politikai körök véleményét ismerteti. E szerint — mint a Transkontinent Press jelentéséből értesülünk — Washingtonban a különböző cáfolatok ellenére, úgy látják, hogy Eden és Menemencsöglu között teljes megegyezés jött létre Kairóban. Törökország nem avatkozik be

cselekvően a háborúba, megfelelő időpontban azonban — amerikai megítélés szerint — hajlandó lesz arra, hogy támaszpontokai bocsásson brit szövetségese rendelkezésére. A Timpul című bucaresti lap is idézi az amerikai United Press washingtoni tudósítását, mely szerint „a legkomolyabb amerikai körökben” nem számolnak Törökország hadbalépésével s az erre irányuló diplomáciai mesterkedéseket haszitalanoknak tartják.

A török-német helyzet

Törökországnak két oka is van arra, hogy ne kezdjen támadó akciót Németország ellen, — állapítja meg a Timpul.

1. Tény, hogy Törökország mind a szövetségesektől, mind a németektől hasznos fegyvereket kapott, főleg támadó fegyvereket, a török hadsereg azonban meg így sines kellőképpen felszerelve és kiképezve a korszerű fegyverek használatára.

2. A német légitör, melynek támaszpontjai vannak a Balkánon, oly erős és nagy, hogy Isztanbult is, Ankarát is elpusztíthatná. Elméletileg ugyan fennáll a lehetősége annak, hogy Törökország hadianyagot szállítson a Dardanellekon keresztül, gyakorlatilag azonban ez a dolog keresztülvethetlen.

Behatóan foglalkozik a török helyzettel a Berliner Börsenzeitung című német lap is, rámutatván arra, hogy Törökország nem Németország ellen szövetekezett 1939-ben az angolokkal, hanem a Szovjet balkáni és közel-keleti törekvéseinek ellensúlyozására igyekezett.

— Politikai szempontból Törökország helyzete meglehetősen súlyos — állapítja meg a német lap. — A brit-török szövetség megkötése idején nagy ellentét állottak fenn Nagy-Britannia és Szovjet-Oroszország között. Közben azonban ez a két ország szövetségre lépett, Törökország pedig éppen abban az övezetben fekszik, amelyben Nagy-Britannia elismerte Szovjet-Oroszország főérdekeltségét.

A Berliner Börsenzeitung cikkirója úgy véli, hogy Nagybritannia e helyzet ellenére, vagy talán éppen ezért, meggyőzőni igyekszik Törökországot arról, hogy a „cselekvő szövetséges szerepében sokkal előnyösebb helyzet lenne integrálása fenntartására, mint a további sem-egességben”, és hogy „az egyetlen igazi biztosíték a szovjet törekvések ellen a brit csapatok jelenléte lenne török területen.” Befejezésül a német lap hangsúlyozza, hogy a törökök nem hunyháznak szemet a felet a tény fölött, hogy míg Németország harcol a szovjet imperializmus ellen, Nagy-Britanniának egészen más a magatartása e tekintetben.

×
A Földközi-tenger keleti részében folyó eseményeket is figyelembe kell venni.

ni a török helyzet megítélésében. A Times is elismerte, hogy a török sajtó nagyon tapintatosan, magyarázatok nélkül közölte Lerosz és Számosz szigetek estét. Arra az állításra, hogy Törökország, szakitva semlegességével, segítségére siethetett volna a szövetségeseknek a dodekanesz harcokban, magától adódik a válasz: „Ha a szövetségesek több kezdeményezést mutattak volna, Rodosz vagy Kréja szigetének elfoglalására indultak volna, valószínű, hogy Törökország is megváltoztatta volna magatartását” — idézi a Times cikkét a bucaresti Timpul, megjegyezvén, hogy ez idő szerint rejtély és talán rejtély is marad, miérint nem tették kísérletet a szövetségesek, az olasz összeomlás alkalmából, Rodosz szigetének megszállására. A Times egyébként úgy véli, hogy a balkáni angolszász partraszállásig aligha változik meg Ankará magatartása is.

×
A leroszi és számoszi harcok leírásánál már feltűnt, hogy az angol és Bodoglio-csapatok helyzeit a német zuhanóbombázók sorozatos, heves támadásai rendítették meg. Alighanem helyes nyom járunk, ha a légi főlény eredménye-

ként könyveljük el Lerosz és Számosz estét. Ez a megállapítás talán szokatlannak hat, ha tekintetbe vesszük azokat az angolszász jelenéseket, melyek a földközítengeri szövetséges légi főlény domborítják ki. Tekintetbe kell azonban venni, hogy — mint e háború során már több ízben kitént — a légi támaszpontok kedvező felvéésének nagy befolyása van a légi erő kifejtésére. A bombavetőket ugyanis vadászrepülőeknek kell kísérniük (ezek többnyire rövid hatósugarúak), mely különben a védelem vadászrepülői megbéníthatják a bombázók tevékenységét. A Dodekanesz-szigeteken ma az a helyzet, hogy a németeknek nemcsak a közeli Kréján és Rodoszbán, hanem más égeitengeri szigeteken is sok légi támaszpontjuk van, az angolszászok viszont magukon az ostromlott szigeteken kívül csak a messze fekvő Ciprus-szigetén és Észak-Afrikában rendelkeztek repülőterekkel. Ilyenformán a német légi-erő közvetlen közelről támadhatott, mint láttuk, teljes eredménnyel. Lerosz, Számosz és a többi sziget esetében helyi légi főlény hiánytalanul érvényesült, tekintet nélkül arra, milyenek a légi erőviszonyok magában a földközítengeri térségben. (—)

A politikai arcvonal

Törökország berlini nagykövete a jövő héten visszatér állomáshelyére

Ankara. (Rador) A német távirati iroda jeleníti: Arikan berlini török nagykövet, aki a napokban folytatva megbeszéléseit az illekezes török körökkel s a többi között az igazságügyminiszterrel is tanácskozott, szerdán Isztanbulba utazik. (Mint ismeretes, Menemencsöglu külügyminiszter néhány nap óta, rövid pihenő céljából, Isztanbulban van).

Arikan nagykövet december 3-án, pénteken folytatja útját Berlin felé.

NEM VÁRHATÓ VÁLTOZÁS TÖRÖKORSZÁG POLITIKÁJÁBAN

Ankara. (Tp.) A török sajtó nem fűz megjegyzéseket Papen ankarai német nagykövet berlini és Arikan berlini török nagykövet ankarai tartózkodásához, Török politikai körökben általában az a benyomás, hogy ez idő

szerint nem várható változás a török politikában s ezt a feltevést alátámasztani látszik az a tény is, hogy Arikan hamarosan visszautazik állomáshelyére. Papent december elejére várják vissza Ankarába.

A TÖRÖK NEMZETGYŰLÉS ÜNNEPI SZÜNETE

Ankara. (Rador). December 8-án a török nemzetgyűlés a nagy Bajram-ünnep alkalmából szabadságra megy, és december 13-án ül össze ismét.

CSANGKAJSEKET IS MEGHÍVTAK CHURCHILL, ROOSEVELT ÉS SZTALIN TALÁLKOZÓJÁRA

Genf. (Rador). A New York Times című lap londoni tudósítója azt írja, hogy Csangkajszek tábornagyot is meghívták Churchill, Roosevelt és Sztalin találkozójára.

Sztalin számára nem létezők az emigráns kormányok

Berlin. (Rador). Berlini politikai körök nagy figyelemben részesítik „A háború és a munkásosztály” című szovjet folyóirat legújabb cikkét, amely Európa új politikai alakítását foglalkozva azt írja, hogy a háború után a népek szabad választásáról lesz szó, de megjegyzi, hogy „előre nem lehet megmondani, milyen lesz Európa. Azt mindenestre tudni fogjuk, hogy milyen nem lesz.”

×
Európa kis népei — mint Berlinben kijelentik — sokkal jobban ismerik

Moszkva szándékait, semhogy szükség lenne annak megmagyarázására, mit ért a Kreml „a népek szabad választása” alatt. E cikk révén azonban Sztalin a világ értésére adja, hogy számára nem létezők az emigráns kormányok s hogy a háború után, szovjet szellemben, más kormányokat alakítanak. Jellemző ebben a vonatkozásban a Szovjet mellett harcoló lengyel hadosztályok katonáinak eskümintája is. — állapítják meg Berlinben. — Ez az eskümintá a következő: (Folytatás a 2-ik oldalon)

A lengyel-szovjet viszony kérdése

A moszkvai konferencián amelyen — mint ismeretes — Anglia, az USA és Szovjetország külügyminiszterei vettek részt, kétségtelenül közvetve és közvetlenül foglalkoztak a lengyel-szovjet kérdéssel is. Mint a Times jelentette, a lengyel-szovjet tárgyalásokban nem sikerült megegyezést létrehozni, bár a két angolszász nagyhatalom mindent elkövetett, hogy ezt a kérdést is nyugvópontra hozza. A lengyel-szovjet nézeteltéréseknek a megszüntetése a szövetségeseknek érdekében állt volna már azért is, hogy ezzel dokumentálják a világ előtt a szövetségesek közötti összhangot.

Az angol sajtóban az utóbbi hetekben számos olyan — eddig meg nem erősített — értesítés jelent meg, amelyek arról tudtak, hogy a Szovjet és Lengyelország közötti közlekedés jött létre és most már a diplomáciai viszony helyreállításának nincsen akadály. Lengyel részről is meg voltak győződve arról, hogy ha minden oldalon jóakaratan kezelik a kérdést, akkor ez az ellentétesség Szovjetország és Lengyelország között eltűnhet. Lengyelországnak azonban nem áll szándékában a szovjet hatalmi szó előtt meghajolni, mert az ilyen hatalmi szót a nemzetközi politikában olyan jelzőnek tekintik, amely rendkívül súlyosan befolyásolná a lengyel nép jövőjét. A lengyel nép mindig tiltakozott az ellen, hogy a Szovjetfőliget helyzetbe kerüljön. Melyek azok a közvetlen okok, amelyek Lengyelországot arra kényszerítik, hogy riasztóképp Lengyelországnak 1939 szeptember 17. előtti határait hozza.

Lengyelország felosztása a cári és műve volt. 1918-ban, amikor Lengyelország újra született, jogot formált arra, hogy régi határait helyreállítsa. A szovjet kormány a Lengyelország felosztására vonatkozó összes szerződéseket annakidején megsemmisítette és kijelentette, hogy Lengyelország felosztása a világtörténelem égbekiáltó igazságtalansága volt. Ezt a határozatot 1918 szeptember 9-én Lenin és Karachan irták alá és még ugyanazon év októberében a német kormánynak is tudomására hozták.

Ami még mielőtt Lengyelország keleti határait megállapították volna, kitért 1919-1920-ban a lengyel-szovjet háború, amely mint ismeretes, Lengyelország győzelmével fejeződött be. Lengyelország nem használta ki ezt a győzelmet és a megvert ellenfélnek nem diktált olyan győzelmi feltételeket, amelyek bonyodalmaikhoz vezethettek volna. A rigai békeszerződés nagyon kedvező légkörben jött létre. A tárgyalások során a szembenálló felek arra az álláspontra helyezkedtek, hogy olyan végleges megegyezést hozzanak létre, mely a két ország közötti véleményeltéréseket egy szerszemenkorra megszünteti. Lengyelország a maga részéről nagy áldozatokat hozott a megértés érdekében. A lengyel kormány lemondott egy 300.000 négyzetkilométeres területről, amely Lengyelország első felosztása előtt a határai közé tartozott. A rigai szerződés idején egymillió lengyel lakott ezen a területen. Lengyelország a rigai szerződésben csak annyit kapott, amennyiben a Szovjettel megegyezett. A lengyel kormány hangsúlyozta, hogy ez az a minimum, amelynek keretén belül a lengyel nép állami életet élhet.

Ki kell emelni, hogy a lengyel-szovjet határok megállapítása során folytatott előtárgyalások alkalmával — mondják lengyel részről — sohasem beszéltek Curzon-vonalról, amelyről az utóbbi időben a nemzetközi publicisztikában annyiszor szó esik. A Curzon-vonalról először akkor volt szó, amikor Lengyelország keleti határait Versaillesben nem tudták megállapítani. Mielőtt a határvonalakat ugyanis meghúzták volna, a győztes hatalmak megbízták a lengyel kormányt azzal, hogy a nevezett területen, bizonyos anarchisztikus állapotok megakadályozására, a lengyel közigazgatást vezessenek be. Ez a vonal azonban a lengyel felfogás szerint nem jelentette azokra a lengyel területekre vonatkozó igényeknek a megtámasztását, amelyek ettől a vonaltól keletre esnek. Másodszer akkor esett szó a Curzon-vonaltól, amikor az 1919-1920-as háború idején Lord Curzon azt a javaslatot tette, hogy a hadiselelményeket ezen a vonalon fejezzék be, mire a béketárgyalások megindulhattak volna. Ez a terv is vízbeesett azonban. Tudni kell ugyanis azt, hogy egy időben a Szovjet

(Folytatás az első oldalról)
képpen hangzik: „Hüségemet nyilvánítom a Szovjetunió iránt és fogadom, hogy fenntartom a testvériséget a vörös hadsereggel.”

CATROUX A SZIRIA ÉS DE GAULLE KÖZÖTTI SZERZŐDÉSRE TETT AJÁNLATOT

Kairó. (Tp.) A libanoni válság megoldása ügyében Catroux tábornok tegnap is tanácskozott. Ezuttal az államelnökkel, a miniszterelnökkel és a parlamenti elnökkel, első sorban a szíriai-degaulleista viszonyt tárgyalták meg. Caroux javasolta, hogy azonnali szerződést Szíria és De Gaulle között. Catroux egyébként több libanoni francia hivatalnok ellen fegyelmi büntetést rendelt el és főleg azokat részesítette büntetésben, akik a közben visszahívták Helleu francia megbízottal együtt a november 11-i válság kitörésében részesek voltak. A beiruti rendőrigazgatót és két munkatársát már át is helyezték.

CATROUX VISSZATÉRT ALGIRBA
Algir. (Tp.) Catroux tábornok,

aki a francia nemzeti felszabadítási bizottság kiküldöttjeként Beirutban tartózkodott és a libanoni válság megoldásán fáradozott, jelentéstételre visszakereszt Algirba.

A LIBANONI PARLAMENT ISMÉT ÖSSZEÜLT

Genf. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti: A libanoni parlament — mely november 11-én kénytelen volt megszakítani tevékenységét — november 24-én ült újból össze. Az ülésen a miniszterelnök kijelentette, hogy visszaillesztették a normális feltételeket, majd kérte a népet, bízzék a kormányban.

A LONDONI CSEHEK MEG NEM ERŐSITIK MEG BENES MOSZKVABA ÉRKEZÉSE HIRÉT

Lisszabon. (Tp.) A Manchester Guardian diplomáciai munkatársa azt írta, hogy londoni cseh körök nem erősítették meg azt a hírt, hogy Benes már Moszkvába érkezett.

Jelentéseink a harcokokról

Kemény ellenállásba ütközött a Berlin ellen intézett újabb légitámadás

Berlin. (DNB). Angol repülőgépek november 26-án, pénteken este újabb légitámadást intéztek Berlin ellen. A német távirati iroda értesülése szerint az időjárás miatt, de azért is, hogy a német légvédelmet félrevezessék, az angol gépek nagy kerülőutat tettek és dél-nyugati német terület feől közeltek a főváros felé. A német vadászgépek az egész uton végig támadták az angol repülőket és folytatták a támadást Berlin légi terében is, ahol az angol gépeket súlyos légi harcokra kényszerítették. A már jóelőre riadóállapotba helyezett légvédelmi tüzérség is támogatta a vadászgépeket. A főváros elleni légi támadásnak már az elején 15 angol bombázó felvételét figyelték meg és ezután még emelkedett a felőtt ellenséges gépek száma. Ez a legutóbbi légi támadás azért is hatáskalanabb volt az előzőknél, mert az angol gépek a nagy kerülőt ut miatt csak lényegesen kevesebb bombát vihettek magukkal.

Újabb hajósüllyesztések az algiri partok előtt

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelenti:

A keleti harctéren a nikopoli hídfőnél és a nagy Dnyeper-kanyarban a szovjet csapatok páncélosok erős támogatása mellett új támadásokat intéztek. Elkeseredett harcokban visszaverték őket és főbb betörési helyről hátravontak. A lengyel támadásokkal a szovjet csapatoktól, miközben 151 szovjet páncélos szétlőttek. Cerkasszi körzetében heves harcok dultak, Kievtől nyugatra és Korostennél viszont több ellenséges támadás kemény harcokban megfiúsult.

Gomeltől nyugatra és Kriesevtől dél-nyugatra a német csapatok súlyos harcokban állanak az előrejövő szovjet harc csoportokkal. Neveltől délre és északnyugatra a német támadások helyi sikereket értek el.

A délnyugati arcvonalon a nap nyugodtan telt el.

Német torpedóvező repülőgépek az algiri partok előtt megtámadták egy nagy csapatszámú hajókból álló erősen biztosított ellenséges hajókaravánt és

jelentős eredményt értek el. Elsüllyesztettek 2 rombolót és 3 szállító hajót, összesen 38.000 tonnátartalommal. Két további rombolót, 1 nagy szállító hajót és 1 órhajót súlyosan megrongáltak.

A német légierő ezenkívül másik súlyos éjszakai támadást intézett Nápoly ellenséges utánpótlási támaszpont ellen.

Északamerikai bombavető kötelékek tegnap a Német-öböl fölé hatoltak és terrortámadást intéztek Bremen városa ellen, amely alkalommal több kórházat, agglomerációkat és műemlékeket szétromboltak. Német vadász- és romboló kötelékek más légvédelmi erőkkel egyetemben eddig érkezett jelentések szerint 41 ellenséges repülőgépet semmisítettek meg. Tizenhárom további észak-amerikai bombázó és vadászgépet a megszállt nyugati területek felett lőttek le.

Angol bombázó kötelékek az elmúlt éjszaka a német birodalmi terület fölé

repültek és újabb terrortámadásokat intéztek. Az ellenséges gépek egy részét Stuttgart városát támadta meg, más kőtelekek pedig a német birodalmi főváros ellen törtek előre és több városrészt reiszórtan robbanó, de főleg gyújtóbombákat dobtak. Károk támadtak.

Német éjszakai vadászok és a légvédelmi tüzérség, az eddig érkezett jelentések szerint 39 angol bombavető repülőgépet lőttek le. Az ellenség ezzel az utóbbi 24 óra alatt a német birodalom valamint a megszállt nyugati területek fölött összesen 93 repülőgépet, majdnem kivétel nélkül 4 motoros bombázót veszített.

Német repülőgépek november 27-én virradó éjszaka bombákat dobtak London város területére.

DAILY MAIL: ITALIÁBAN A SZÖVETSÉGESEK MINDIG AZT TESZIK, AMIRE A NÉMETEK FEL VANNAK KÉSZÜLVE

Stockholm. (Tp.) Az olaszországi katonai helyzet alakulása már hosszabb idő óta érezhető elégedetlenséget és bírálatot váltott ki az angol közvéleményből. Ez a hangulat a keleti harcok eseményei, főleg a sikeres német ellentámadások hátsá alatt még erősödött. Komoly megfontolásra készteti a szövetségesek körét az a tény, hogy sem keleten, sem Olaszországban nem sikerült elérni azt, amit a szövetségesek még ebben az esztendőben el akartak érni. A Daily Mail kijelenti, hogy az olaszországi hadjáratban a szövetségesek mindig azt teszik, amire a németek fel vannak készülve. Eddig nem tudtak olyast keresztülvinni, amit a német vezetés nem várt, vagy me tudott volna előre. Az Observer szerint a háború a főlétközitengeri térségben fordulópont-hoz érkezett. A németek védelmi intézkedéseiket a Balkánon és Olaszországban lezárták.

Ezzel kapcsolatban felmerülnek olyan hangok is, amelyek a szövetségesek politikai arcvonalának szilárdságában kételkednek. Kevés a bizalom abban az irányban, hogy a szövetségesek győzelem esetében valóban igazságos és tartós békét volnának képesek megteremteni, — állapítja meg a Transkontinent Press stockholmi jelentése.

Legújabb

Invázióellenes előkészületek a dán partokon

Stockholm. (Tp.) Svéd katonai körökben nagy érdeklődéssel kísérik azokat az erődítési munkálatokat, amelyeket a német katonai hatóságok Jütland dán félszigetén s a dán partokon végeztenek. Ennek partvidékét az Atlanti-óceán partvidékén levő erődítményekhez hasonlókkal látják el. Hanecke tábornok, ottani német főparancsnok szállását kiserődőkkel vették körül.

A dán közigazgatás: tanácselnöke tegnap magához kérte Jütland valamennyi rendőri, polgármesteri és községi hivatalainak vezetőit és utasítást adott nekik az esetleges ellenséges beözönlés alkalmából tanúsítandó magatartást illetőleg.

Az Aftonbladet című svéd lap értesülése szerint katonai körök számítanak egy Dánia ellen irányuló katonai invázió lehetőségével. Svéd katonai megfigyelők értesülése szerint a német katonai előkészületek a dániai partvidék megerősítésére azért történnek, mert tudomás szerzettek arról, hogy a szövetségesek inváziót terveznek egyidőben a norvég és a dán szárazföld ellen, a Szovjet pedig ugyanakkor támadást intézne a keleti arcvonal legészakibb szakasza ellen.

„Csupán adminisztrációs ügy“ az amerikai ügyvivő távozása Helsinkiből

Stockholm. (Tp.) Az Egyesült Államok helsinki követségének ügyvivője Stockholmba érkezett. Kijelentette, hogy Helsinkiből való végleges távozását, amelyre ez év végén kerül sor, „csupán adminisztrációs ügynek“ kell tekinteni. Nagyon szereti Finnországot és sajnálja, hogy a finn nemzet abba a helyzetbe került, amelyikben van.

nem akart tudni a Curzon-vonaltól, amelyet Moszkva véleménye szerint a Foreign Office-hez közel álló orosz emigránsok agyaltak ki. Moszkva azt kérte, hogy Lengyelország olyan lengyel területeket adjon át, amelyek ettől a vonaltól keletre fekédték. Időben beavatkozás nélkül Rigában mind a két fél megnyugtató megállapodásra jutott. Ettől az időtől kezdve Lengyelország és a Szovjet között három nagyobb jelentőségű szerződés jött létre: 1952-ben és 1934-ben megemntámadási szerződést írtak alá. 1933-ban pedig még egy külön megegyezés jött létre a támadó meghatározása tekintetében. A lengyel emigráció nem szűn meg

hangsúlyozni, hogy amikor lengyel részről nem voltak hajlandók belemenni olyan kombinációba, amely a lengyel-szovjet ellentétet kiélezte volna, mégis a legnagyobb csodálkozással vették tudomásul, hogy 1939 szeptember 17-én a Szovjet megszállta Lengyelország keleti részét. Ezek a területek az ugynevezett Curzon-vonaltól keletre esnek.

A lengyel emigráció azt állítja, hogy ez alkalommal kétféle lengyel hurokoltak el Szovjetországba. A német-szovjet háború kitörése óta a lengyeliek azonban mindent elkövettek, hogy a Szovjetunióval újból felvegyék a diplomáciai kapcsolatokat. A lengyel-szovjet nézeteltérések kikapcsol-

lása szóval nem sikerült, annak ellenére, hogy ennek a kérdésnek a nyitvatartása a jövőben is lehetlenné tenné mindenféle békekés együttműködést a két állam között. A lengyel kormány a maga részéről el van szánva, hogy határainak az integritását fél nem adja. Szovjet részről ellenben azzal érvelnek, hogy azok a területek, amelyeket a Szovjet Lengyelországtól követel, olyanok, ahol a lengyel többség, szintülük, nem mutatható ki és ahol fehéroroszkok között gazdag lengyel földbirtokosok élnek. Ennek az állításnak igen nagy a pro és kontra irodalma s egész biztos, hogy a világsajtó erről a kérdéstről még igen sokat fog írni.

A nép tapasztalati tudásának jelentősége

Írta: VITA ZSIGMOND

A nép természeti ismeretei iránt csak az újabb időkben ébredtek a rendszeres érdeklődés. A magyar népi növénynevelés példaképe csak az utolsó években fordult meg s így ma még nem tudjuk, hogy eddig milyen eredményei járt. Többekkel ez előtt a Bethlen-Kollégium tanító-jelöltjei is résztvettek a népi növénynevelés összegyűjtésében. Ebből a gyűjtésből nem csupán a népi növénynevelés gazdagsága tűnt ki, hanem az is, hogy a nép milyen sokféle felhasználását ismeri növényeinknek és mennyi mondást, versikét, ősi hiedelmet fűz hozzájuk.

A természet jeleségeinek és az állatok életének megfigyelésén alapszik a népi időjósítás is. Naptárainkban gyakran olvashatjuk az egyes napokhoz fűződő népi mondásokat, amelyeknek az igazságát a természettudomány meg is magyarázta, nem kell azonban azt hinnünk, hogy a népi időjósítás csak ennyiből áll. A rovaroknak a nyulaknak, az égereknek, a madaraknak stb. élete éppúgy hozzájárul a jósítás kialakulásához, mint a törvényszerűen visszatérő természeti jelenségek. Az állatok életéhez kötött jósítás azonban sokkal változatosabbak; a helyi körülményekhez kapcsolódnak és nem általánosok ismertek. Az ilyen természeti időjósítások úgy látszik éppen olyan sajátos, őszintés tudás kell, mint például a gyövevitáshoz, éppen ezért mind ritkábbá válik.

Az állatvilágra vonatkozó ismeretekkel kapcsolatban megemlíthetjük azt, hogy a nép volt a legelső halász és vadász; a nép alakította tehát ki az első halász és vadászszerszámokat. Az ősi csapdák, hurokcsapdák, és hálóknak különböző változatait még ma is használják egy-egy helyen a Balatonmentén vagy az Alföldön. Mindezt a tárgyi néprajz kutatóinak munkáiból ma már részletesen megismerhetjük, de a kérdés szellemi vonatkozásaival talán még nem foglalkoztak behatóan. A keleti nomád pásztortudás a háziállattartás minden csínjára bízta a meglévő népi tudást, olyan tudással látta el, amelynek ezer év eltelté után is eleven ereje van még. Hogy a népi állattartás milyen kitartó, szívós, ellenálló állattartás tenyésztett ki, arra csak mostanában kezdenek igazán rájönni, amikor a kényesebb nyugati fajták kedvéért a kifelé már egészen felhagytak a magyar nép ősi, kipróbált fajtáinak tenyésztésével. Györfly István mesélt egy ízben, hogy a magyar komondort az alföldi gazdák csak akkor kezdték igazán megbecsülni, amikor Németországban fölfedezték és nagyban kezdték már ki-
vívni.

Hogy a nép állat- és növény-ismereteinek milyen gazdasági jelentősége lehet, azt gazdasági kutatóinknak kell megítélniük; elég itten csupán arra rámutatnunk, hogy mindez a nép szellemi életét is meghatározza. A pásztornak és a földműves embernek élete összekapcsolódik állataival. Az állat hűséges társa, legfőbb érték, gondjait, bajait között vizsgálója is. Ha a magas műveltség világitásánál, az érzelmeik és gondolatok bonyolult világában sokan szegénynek érzik a népielvet, akkor figyeljék csak meg, hogy milyen gazdag az állatokra, a gazdálkodásra vonatkozó kifejezésekben. A múlt században a nyelvészek még azt hitték, hogy a nép alig egy pár száz szót használ, ma azonban amúgy halgatjuk például azt, hogy a nép csupán az állatok színeit, vagy gazdasági felszerelésének különböző részeit hány szóval tudja megjelölni. A népek a maga világára vonatkozó szókincsese gazdag, de még gazdagabb, színesebb a nép szóhasználat — és kifejezéskincs. A nyelv gazdagsága rávilágít a szellemi élet gazdagságára, és a sajátos gondolkodásformákra is, a falusi értelmiség ebből a szempontból kellene tanulmányozza.

A nép tapasztalati tudása a század változásai közepete is megmarad, mint az életet irányító erő. Ez a szemléletből, tapasztalathoz eredő tudás gyakorlati

Szemlehatár

Szemlehatár Fecenc két verse

ÁLOM

Magam valék egy néma házban
— ezt így álmotam én —
örökös tél volt, egyre fáztam,
az ablakok szemén
jég-hályog... Halltam dudorásztam
s szegény valék, szegény.

Tudtam: mese ez, csacska álom,
mindjárt megébredek,
s rejtejt értelmét megtalálom —
A fagy nem engedeti.
Meregetem merev jég-haláton
s beteg valék, beteg.

Csak egy szó kell, a jég megolvad
s felrettenek legott!...

Reszkette vártam, hátha szólnak
élők vagy anygatók...

De te se szóltál, ók se szóltak
s halott valék, halott.

Vacsora

Nagyokat hallgatunk, hideg van, este van.
Nehezen gyul a tűz, riadoz a nyugtalan.
Fáradtan iramlík gőze a teáink,
fáradtan lengedez közöttünk a bánat.

Jaj, de vigasztalnék!... De kinek van inkább
oka köztünk sirni?... Kinek háborítják
elméjét sötétebb, féltelmesebb gondok?
nehezek, kemények... miket el sem mondók!...

Mint a dühödő barmok az égő karámban,
törlöngnek eszmém, de kitörni bátran
nem mernek. Jobb is így! Mert ha kitörnének,
megölnének engem, megölnének téged.

Jaj, ne szomorodj már!... Vegyél példát tőlem!
Hiszem, mit nem hiszek! Bizom a jövőben!
bizom magamban is, mint a gladiátor,
küzdöm is készen, halálra is bátor.

Tölts tedd, tégy tányért, mintha fontos lenne,
derítsd bus ajkadat kényesre ritét kedvre!
Nézd, az én számom is búslál a vidámság,
nem a léttem miatt, de hogy mások lássák.

Üljünk az asztalhoz, köntd meg a tállal.
minthogyha kínálnál ételt-halállal.
Kínld az: az étel, immár mo solyogva,
mintha a vök égen üstökös r agyogva.

Vall a gulyásbojtárból lett író

Veres Péter ma már egyike a jelenkori magyar irodalom legmegbecsültebb értékeinek. Paraszti sorból jött, s Istenadta tehetségével az elsők közé küzdötte fel magát. Az alábbi irásban egyik író-társa számol be a vele folytatott beszélgetéséről.

Rövidre nyírott haj, szürkés bajusz, átfutó ráncok az arcon és mélyenülő kutató szem. Ez a kiülő. S benn, legbelül? Írói tehetségének leghűbb kifejezője az őszinteség, az egyszerű, természetes kifejezés mód s emberi nagyságának is fokmérője.

Lassan beszél, közbe-közbe megáll, mintha egy szelet szalonnát s falás kenyeret fogyasztana el gondolatban.

— Negyedik elemista voltam, a tanító-nál gyomláltam s közben kérdezte, ki mi akar lenni? En azt válaszoltam, hogy költő. Erről aztán nem tettem le soha egy pillanatra, sem, csak hát nehezen jutottam hozzá, hogy írhassek.

— Először

kondás, majd galvásbojtár

lettem — folytatja — s 16 éves koromban pályamunkás a vasutnál. Művelődésre

életbölcseséget alakít ki. Életbölcseséget, amely egységben látja a természet jelenségeit és benne az ember életét. Alázaival, de türelmes megnyugvással fogadja a természet mostohaságát, a váratlan csapásokat. Tudja, hogy az Isten kezében vagyunk és az Isten hatalmával mindenütt találkozhatunk. Ez a titokzatos erőben való hit más formában ismét föltűnik újabb szellemi életünkben. A nép világlátása és életbölcsessége könnyen találkozhatik a szellemi élet csúcspontjára jutott tudós világlátásával,

bizony kevés alkalmam volt, hát még írói tehetségem kibontakozására. Különböző nem sokat vesztettem, mert a 20 év előtti irások nem igen használnak. Az embernek saját tapasztalatai még a szerlelem világából sincsenek, ezért csak műélményeket írhat s megeshetik, hogy egész irodalmi működésére ártalmas leez ez. De mindez csak elmélet és mint minden elmélet, viszonylagosan igaz, vagyis kire igen, kire nem... Vannak nagyon erős emberek, nagy költők, nagy írók, nagy egyéniségek, akik minden hatással szemben a saját eredeti írói tehetségükkel érvényesülnek.

— Vasuti pályamunkás koromban, 18—20 év között, mikor a helyi könyvtárból Zolát, Anatol Franceot, Tolsztojt, nagy külföldieket is olvastam, akkor már bennem is ébredni kezdett a gyermekkorból eredő és leszorított írói becsvágy és novellákkal kísérleteztem.

— Közben kitört az első világháború s én megírtam „Harc a békéért” című könyvemet. Ez persze nyomdát sohasem látott, nem is volt erre alkalmas, gyarló vezércikk-tákolmány volt, el is érte meg-

de az iskola és a társadalom messzire választja el egymástól a nép és a polgári társadalom műveltségét, életlátását. Az iskola nem a népi tudást építi tovább, hanem évszázadokon keresztül a népi élet számára idegen fogalmakkal igyekezett a népi műveltséget eldugaszolni. A könyvekből szivott iskolai műveltség így választotta el teljesen az értelmiséget a néptől, a tanult embert tanulatlan testvéreitől. De a népi műveltséget nem lehetett eltemetni, mert a falusi fiú az iskolából kikerülve egyszerűen lerázta ma-

éremelt sorsát: feleségem a kemencébe lökte.

1928—30 táján újra mint pályamunkás és mezei munkás, jutottam el oda, hogyha tavasztól-őszig dolgoztam, télire otthon maradhattam,

mint a többi paraszlok

s olvashattam s az irással is megpróbálkozhattam.

— Miről írt először? — kérdeztem.

— Legelső megjelent írásom egy hosszú irodalmi levél volt, — feleli. — Ezt közölték először tőlem.

— Volt-e valaki hatással irodalmi fejlődésére?

— Fiatalkoromban nagy hatással volt rám Anatole France: Pingvinek szigete című könyve, azonban gondolkodásomra, észjárásomra döntő hatással senki sem volt, tehát Anatole France sem. Az ő székeszise semmit sem fogott rajtam, mi vel mag is hívó lélek vagyok. S Anatole France bölseleti hiteltelensége csak az én eredendő paraszti józanságomat erősítette.

— Az írói tiszteletdíjak elegendők a megélhetésre?

— A könyveim nem jelentenek anyagiilag sokat, bár az utóbbi időben nagy segítségemre van ez a gazdaság felszerelésében és a megélhetésben is. Öt gyermekem közül — folytatja — csak egy járt középiskolát, a többi 6 elemit végzett. Tanítatásukhoz először is nem volt meg az anyagi lehetőség, másodsor pedig nem tartottam olyan fontosnak. Egy jóvalval, dolgos, a munkában és emberi magatartásban helytálló munkást, vagy parasztot nem becsülök kevesebbre, mint akármilyen tanult embert. Elvem is az, hogy tanítani, felsőbb iskolába járítani csak azokat az embereket, illetve gyerekeket kell, akik születetten tehetségesek és

különleges szellemi logékonyság

van bennük.

— Olvassák a faluban Veres Péter munkáit? — kérdezem.

— A parasztság élén már van egy kis műveltebb réteg, a fiatalok — válaszolja — azok már tudják, hogy író vagyok. A nagyobb tömegek azonban nem látják bennem az író, azt se tudják, mi az irodalom.

— Melyik könyvét találja legsikerültebbnek, amelyik leginkább kifejezi írói és emberi mondanivalóját?

— Az én könyveim

egyetlen összefüggő munkát

alkotnak. Mindegyiknek más-más a feladata s mindegyik mást-mást fejez ki abban; amit bennem s rajtam keresztül talán a magyar népben is megvan. Mégis talán a jó kifejezést legjobban a „Falusi krónika” és a „Szürk esztendő” érte el. De elméleti jellegű írásaimat, amelyeket kritikásaim leginkább kifogásoltak, sem tagadtam meg, pillanatokra sem, legfeljebb azt a hibájakat — rovom fel, hogy a bennük levő élményeket, véleményeket, gondolatokat szebb, világosabb, szabatosabb írói módon kellene kifejezni.

— Szépirodalmi írásaim a „Gyeposor” című kötetben lévő elbeszélések és a „Szürk esztendő”-ben megjelent két kisregény, még mindig csak kísérletek. Ezek a kísérletek ahogy mások mondják s ahogy magam is érzem, nem értékeltek. S mivel — fejezte be nyilatkozatát — én magam is úgy érzem, hogy a magyar nép igazi élete, észjárása, izlése, magatartása még nincsen hűen ábrázolva, többekkel együtt én is megpróbálom rennyben és elbeszélésben a hiányzó magyar népi prózát.

(Ö. L.)

Égő lámpák

Hosszu idő után ismét világosság van esténként Aradon, az éjszakai elsötétítés nem a sötétség beálltakor, hanem csak este nyolc órakor kezdődik. Az inrekedés gyors és lelkiismeretes végrehajtása bizonyítja, mennyire szívesen fogadja a közönség a kétségtelenül üdös és jól jött határozatot. Már az első este ugyszólván minden meggyújtható lámpa égett a városban. Mintha az emberek az addigi sötétséget szerették volna ezzel elfelejteni.

Arad fényárban uszott, üzembe helyezték az annyit pihent utcai közvilágítás is. A főutca ragyogó vilámpa-sorozat a sétálók hatalmas tömege hullámzott. Üzlet- és hivatal-zárás után az emberek nem szettek haza, mindenki igyekezett kivenni részét az esti kivilágításból. A sötétség beálltától nyolc óráig elűntek az utcáról a máskor szentjánosbogárként világító zseblámpák, hogy csak a rendezésben megszünt időben kerüljenek elő. Fényesen ki voltak világítva a kirakatok, sok helyen üzletzárás után is.

Az emberek szinte hunyorgattak a nagy világosságban, hiszen már elsőként szemük az utcai fényről esie. A kirakatokat újra rendezték a kereskedők, mert a rég nem élvezett kivilágításban sokan álltak meg nézdegélni, különösen a főtéri boltok előtt.

Benyitottunk az egyik fűszereshez és amikor a kéri friss fehér kenyéret hőmünk alá fogtuk, mellettünk pedig egy szolgálóleánynak jegy nélkül tíz kiló kockacukrot mértek ki, pillanatra azt hittük, hogy béke van...

Vallásos ünnepély az evangélikus templomban. A timisoarai-temesvári evangélikus templomban ma délelőtti 11 órakor adventi istentisztelet, délután 5 órakor műsoros vallásos ünnepély lesz. Igét hirdeti Szepesi Nits István református lelkész.

December 24-ig nyújthatók be a zónaengedélyek iránti kérvények. A timisoarai-temesvári téparancsnokság közli, hogy mindazok, akik 1939. szeptember 1. után költöztek a városba, azonban a katonai körzetben való lakhatás iránti kérvényüket még nem nyújtották be, az előírt iratokkal együtt 1943. december 24-ig még beterjeszthetik.

Milyen élelmiszerjegyek érvényesek a jövő héten. Timisoara-Temesvárt a november 30-tól december 6-ig terjedő héten a következő élelmiszerjegyek érvényesek: a 141—147. számú kenyérjegyek, a 6. számú zsirjegy és a 43, 44 és 45. számú husjegyek. A kukoricaliszt vásárlása szabad.

Koszorúmegváltások. Veterány Viktor dr. elhalálása alkalmából koszorúmegváltás címén a dr. Kakucse-csemögondozó és napközi gyermekotthon javára a következő adományok voltak: Szappanos Gyula 1000 lej, H. J. 500 lej, Gazda József 500 lej, W. B. 500 lej, Schaffer István 500 lej, Cziffra Imre 500 lej.

Minden házban három légvédelmi készültséget kell szervezni. A timisoarai-temesvári légvédelmi katonai körzetparancsnokság közli hogy minden háztulajdonos róteles három légvédelmi készültséget szervezni. Ezek a következők: 1. Rendfenntartási és segélynyújtási készültség az óvóhelyen egy vezetővel és két taggal. A bizottságok: jelző sippal, emelőrudal, lapáttal, kötéllal, hordággal. Kalapácsal és zseblámpával kell ellátni. 2. Tűzoltási készültség egy vezetővel és három taggal. Ezt a készültséget kell vízzel, homokkal, vödörrel, kannával, lapáttal, csákánnyal, elszigetelt fogóval és csavarhúzóval, valamint szigetelő szalaggal kell felszerelni. 3. Mentési készültség egy vezetővel és két taggal. Felszerelése minden szükséges kötszer és gyógyszer. December 2—8. napjain a háztulajdonosok kötelesek a területi légvédelmi katonai körzetparancsnokságnak bejelenteni, (az új örektúra épületében, Regina Maria-ut), hogy az intézkedéseknek eleget tettek-e. December 8. után a helyszínen fogják ellenőrizni a rendelet végrehajtását.

Nov. 29, hétfő
R. k.: Szaturnia
Protest.: Noé
Ort.: Paramon

Árphelto: 7 ó. 23 p.
Árphny.: 16 ó. 13 p.
A nappal hossza:
8 óra és 50 perc

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoarai-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 3. Távfeszélő: szerkesztőség 50-73, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésénél vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej. Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-közlőjében, Metkautua 6. Távfeszélő: 17-11.

Hirdetőink figyelmébe!

Felhívjuk hirdető feleink szíves figyelmét arra, hogy a Déli Hírlap karácsonyi száma a szokottnál nagyobb terjedelemben jelenik meg. Erre a számra tehát a rendes hirdetési területtel jóval meghaladóan vehetünk fel úgy kereset-, mint apróhirdetéseket. Tekintettel azonban arra, hogy hirdetési területünk így is korlátozott lesz, kérjük hirdető feleinket, szíveskedjenek a Déli Hírlap karácsonyi számába szánt kereset- és apró-hirdetéseiket minél előbb felvenni. Karácsonyi hirdetéseket a kiadóhivatal már december elsőjétől kezdve felvesz.

December 1-én nincs munkaszünet. (Bucuresti.) A Rador jelentése szerint a december 1-i egyesülési ünnep napján a bucuresti pátriárkiai székesegyházban a kormány tagjai, valamint a magas katonai és polgári méltóságok részvételével ünnepi istentiszteletet mutatnak be. Istentiszteletet tartanak az ország valamennyi templomában a hatóságok vezetőinek jelenlétében. December 1-én a házak fellobogozandók. A közhatóságoknál, iskolákban stb. a rendes munka folyik.

Sódrágításért hat hónapi munkatábor. (Saj. tud.) Neamtu Ioan turdas-tordáshegyi kereskedő a só kilogrammjáért a megszünt 15 lej helyett 22 lejért árusította. A devalválási törvénysek mellett működő különbözőságról ezért 6 hónapi munkatáborra ítélt.

Az aradi városi temetkezési vállalat szabályrendelete. (Saj. tud.) Arad város hivatalos lapjának legújabb száma közli az aradi városi temetkezési vállalat szabályrendeletét. E szerint az első osztályú temetés 5000, a másodosztályú 2500 lejbe kerül, míg a harmadosztályú ingyenes. Az utóbbihoz szegénységi bizonyítvány szükséges. Az első osztályú temetésen a gyászokcsit hat hó húzza. A megállapított díjakban a temetésen kívül a halott szállítása és koporsója, a halottszáház és a felszerelés használata, valamint a sírás díja is benne van.

Megverte a lakó a házigazdát. (Saj. tud.) Erdekes ügyet tárgyalt az aradi ítélőtábla. Kerner Károly aradi háztulajdonos kilakoltatási keresetet indított Dolka Elvira nevi lakója ellen, mert a nő, állítása szerint megverte. A járásbíró helyt adott a keresetnek, de a lakó fellebbezése következtében a törvényszék és a tábla elutasította Kerner kilakoltatási kérését.

Kik kaptak zónaengedélyt Timisoara-Temesvárt. A téparancsnokság által kiadott névjegyzék folytatása: Popei Gheorghe, Adam Gheorghe, Becnita Alexandru, Prodescu Elisabeta, Pelbea Ioan és felesége, Lerintz Maria, Malaj Matilda, Opris Emil, Nenea Matilda, Zrini Stefan, Radu Irina, Columba Veturia, Kiss Mária, Rusu Livia, Tuba Elisabeta, Tas Erzsébet, Danciu Iliana, Gules Elisabeta, Bacher Ioan és felesége, Tenchea Ioan dr., Pertia Maria, Benedic Eva, Baltea Artur és felesége, Aubermann János özvegy Mallet Marin, Crisovar Ioan és felesége, Marneanu Emilia, Jicarescu Eremie, Teresh Maria, Tenescu Valeria, Hasas Dimitrie, Stana Florica, Schwarz Jenő és felesége, Siladi Ioan és felesége, Schreider Mária, Zambori Ecaterina, Gian Gheorghe, Duma Elisabeta, Stefan Carol, Lai Magdalena, Schei Emilia és anyja, Schen Adolf és felesége, Capes Ecaterina, Popa Florea Cheresan Constantin, Onici Elisabeta, Gataiantu Florea, Klein Erzsébet, Stora Emanuel, és felesége, Manolescu Aristida, Manolescu Teodora, Stavrache Elena, Baldevins Ioan, Marzeza Adrian, Khisel Ana, Balog József és felesége, Schepelt Josefín, Rozner Jenő és felesége, Gliga Florian, Ganu Maria, Ioanovici Ana, özvegy Kovács Etelka, özvegy Gheorgescu Maria. A névsor közlését folytatjuk.

Könyvet a sebesült magyar nemzetiségű katonáknak. Angyal Marika tizenhetedik születésnapja alkalmából a katonai kórházakban ápolásban részesülő sebesült és beteg magyar nemzetiségű katonák részére egy csomag könyvet adományozott.

Kilenced-ajátosság a székesegyházban. A timisoarai-temesvári római katolikus püspöki székesegyházban november 29-én, hétfőn, Szűz Mária szepölőten fogantatása ünnepének előkészítésére kilenced-napi ajátosságot kezdődik. Naponta, délelőtti 9 órakor Szűz Mária oltára előtt mise lesz, amely alatt a hívek a rózsafüzért imádkozzák, utána pedig a lorettói litániát mondják el.

Elmulatta a lopott pénzt. (Saj. tud.) Alba Iulia-Gyulafehérvárot a büntetett előéletű Muntean Petru behatolt éjjel Petan Ioan lakásába és onnan 97.000 lejűt lopott el és a pénzzel Brad-Brádra szökött. Ott megismerkedett egy kávéházi pincérnővel, akinek a társaságában néhány nap alatt 70.000 lejűt elmulatolt és bucsuzáskor még 10.000 lejt ajándékozott a leányknak. Azután hazatért Alba Iulia-Gyulafehérvára és a maradék pénzen rádiót vásárolt magának. Hamarosan újabb pénzt akart szerezni és azért alkucsal behatolt Fekete János lakásába, ahonnan 55.000 lejűt kieszpézt és 20.000 lejűt értékű holmit lopott. Távózóban azonban az éppen hazatérő Fekete elfogta és átadta a rendőrségnek. Muntean Petru a hadbírósság elé kerül.

Az osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenegyediknap huzása. (Bucuresti.) Az osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenegyediknap huzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket: 200.000 lej: 72.522; 100.000 lej: 64.173, 41.223, 12.017, 26.704, 41.726; 60.000 lej: 30.626, 16.783; 50.000 lej: 62.801, 10.238, 48.114, 27.323, 33.183; 40.000 lej: 70.494, 32.572, 2173; 25.000 lej: 72.157, 25.693, 25.367, 76.092, 56.513; 34.584, 52.114, 72.756, 26.505, 55.040, 37.838, 71.643. A felsoroltakon kívül még több sorsjegyet húztak ki egyenként 20.000 lej, 15.000 lej, 12.000 lej és 8000 lej nyereménnyel. A húzás tovább folyik. Számhibákért felelősséget nem vállalunk.

DERÜS NERC.

MÜVELTSÉG, OH!
— Tegnap este vacsora után egész éjfélig játszottunk az urammal Beethoven.
— No és ki nyert?

KISSÉ NEHEZ LENNE
A mulatóban mindenféle állati hangot produkál egy előadó. Amikor már kukoricalót, ugatót, böögőt, mekeget, tovább érdeklődik a közönség kíváncsága iránt. Erre valaki elküldi magát:
— Halljuk a szardíniát!

Református vallásos ünnepély Aradon. (Saj. tud.) Az aradi Mossótzty-lelpi református imaházban ma, vasárnap délután négy órakor vallásos ünnepélyt rendeznek az alábbi műsorral: Gyülekezeti ének. Ima és előadás, tartja Tarnóczy Lajos lelkész. Szavainak Kovács József, Szabó Ferenc, Szász Ilonka, Fodor Erzsébet és Hanz József. „Ne esügedj el”, énekl Joanovits Zsuzsi. Versekét mondanak: Biszák Lajos, Varga Róza, Kiss Ilonka és Virág Eva. „Feljebb emeljetek”, énekl Biszák Zsuzsi. Versekét adnak elő: Hanz Mária, Biszák Zsuzsi, Szabó Anna és Joanovits Zsuzsi. „Szereltek Isten”, énekl Ilisie Ilonka. Versekét szavalnak: Risa Ilonka, Ilisie Ilonka, Risa Olga és Varga Ilonka. Ima és áldás. Gyülekezeti ének.

Uj legmagasabb élelmiszerárak Deva-Dévan. (Saj. tud.) A város vezetősége a következő uj legmagasabb árakat állapította meg: fokhagyma 46, vörshagyma 12—14, burgonya 10—12, petrezselyem és paszternák 25, szőlő 70—90, dió 60, cékla 10—12, kórté 25—40—50—60, alma 25—30—60, édes káposzta 18 lej kilogrammonként, tojás darabja 15 lej, egy fej káposzta 20 lej, csirke párja 450 lej, tyúk darabja 300 lej, sovány kacsa 340 lej, liba 500—600 lej darabja, a tömött liba és kacsa ára szabad.

Halálos szerencsétlenség a pincében. (Saj. tud.) Antal Péter 63 éves munkás a Tarnava Mica-Kisküküllő megyei Selous-Szőlős községben Opris Matei gazdálkodó pincéjében dolgozott. A forrásban levő must gőzétől elvesztette eszméletét, hanyat vágódott és olyan szerencsétlenül esett, hogy a helyszínen meghalt.

(*) Eljegyzés, Kertész Magda és Stux Tibor jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

(*) Halálozások. Igen nagy részvét mellett temették el e hó 23-án, Tarnaveni-Dicsőszentmártonban a 71 éves korában elhunyt Inca Pál kereskedőt. Feleségén kívül Gyula fia, menyé, születési nevén Goldner Erzsébet és Marianne unokája (Budapest), valamint kiterjedt rokonsága gyászolja. A város igen sok lakója róttá le kegyeletét az elhunyt iránt, aki városi tanácsag és a múlt háborúból rokkant népkéltető főhadnagy volt. — Özvegy Korodi Antalné születési nevén Krewat Ilona, volt állami főispánéss neje, e hó 27-én meghalt. Temetése vasárnap, 28-án, délután fél 4 órakor lesz az aradi felső temető halottszáházából. — Brunner Imréné, születési nevén Schejrich Anna, e hó 24-én. Aradon elhunyt. Temetése november 28-án ment végbe Dettán nagy részvét mellett.

Mozik műsora. November 28, vasárnap és november 29, hétfő: Arad: Aro: „A kétes fény” (Victor Staal, Karl Raddatz, Paul Wegener), Corso: „Alkaimi feleség” (Vivl Gioi), Forum: „Botrály Nápolyban” (Vanna Vani, Maria Jakobini, Carlo Panderlami), Urania: „Visszaszába a bizalommal” (Danielle Darrieux, Charles Vanel). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „Uti ismeretség” (Hans Moser, Elfriede Datzig, Wolf Albalci-Retty), Atlantik: „Egy kis keresztut” (Willy Fritsch, Herta Feiler), Capitol: „Egyszer volt” (Zarah Leander, Hans Stüwe). Corso: „Macario: A nevető örökösök”, Thalia: „Magány” (Carola Höhn, Antonio Centa). — Fratelia-Ujkisoda: Fratelia: „A szerető” (Willy Fritsch, Maria Andergast), Roxy: „Emberek, állatok és szenzációk” (Harry Piel).

Ügyeletes gyógyszerárak. November 28, vasárnap: Arad: Angel (Miron Cristea-tér), Omescu (Regina Maria-ut 16). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Irgalmasok (Sft. Ioan-utca 5), Gyárváros: Marinescu (Joffe-utca 4), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehala: Corvin Closea-utca 18). — November 29, hétfő: Arad: Danciu (a megyei kórházzal szemben), Strelcovsky (Avram Iancu-tér és Banatului-ut sarok). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-ut 3), Gyárváros: Meiszner (Petra Maier-tér 2), Erzsébetváros: Cristea (Lahovary-tér 1), Józsefváros: Csillag (Dragalina-tér 9), Mehala: Corvin. — Fratelia-Ujkisoda: Panajoch. — Freidorf: Szabadfalu: Bonomi.

Fiúsrág

Kemény Zsigmond báró

1814-1875

Az eredeti tehetség és mély tanultság éreztetésével egyesüléseben válik a klasszikus magyarok tagjává. Költő, tudós és államférfi. Megalapozója a klasszikus magyar újságírásnak. A legnagyobbak közül való, akik az emberi lelket boncolják. Komor, tragikus látás és élet szemlélete. Előműködése több és szebb időnek.

A Kemények családja a XV. századtól kezdve ad neves politikusokat és katonákat Erdélynek. Kemény János az erdélyi fejedelmi méltóságra emelkedik. Kőltőnk atyja, Kemény Sámuel báró, nagy bírtokszerező. Nemes Csöke Rozáliával kötött második házasságából születik Alvincen Kemény Zsigmond báró. Zalatnán, katolikus iskolában kezd tanulni, de fejlődésére komoly hatással az auid-enyedi kollégium van, ahol Szász Károly, a kitűnő jogtanár és harcos jogtudós, továbbá Köteles Sámuel, a tudós bölcsész 11 éven át tanítja és neveli. Mindketten az alig megalakult Magyar Tudományos Akadémia megválasztott tagjai. Alig-hogy a kollégiumba kerül a gyermek, édes-átya meghal. Az első feleség idősebb gyermekei örökösödési perek zaklatások tömegével, bírtokfelügyelést zúdítanak az özvegy birtomára és három árva ellen, aki rokonsága segítségével körümszakadtig küzd az Erdélyi Újvilágban fekvő bírtokrészekért. A nagy örökösödési megegyezéssel végződik, de az ifjú Kemény Zsigmond lelkében egész életéig benne marad a családi zaklatottság és a gazdasági romlás keserű emléke. A kollégiumból alapos jogi képzettséggel, reformáris vallástudománnyal, az erkölcsi törvény felfelfelével és az ókori klasszikusok alapos ismeretével gazdagodva távozik.

Az erdélyi politikai élettel Kolozsvárott ismerkedik meg behatóan az 1834-35. évi országgyűlésen. Utána két évig édesanyja mellett gazdálkodik Magyarapudon. Közben sokat olvas, tanul. Innen Marosvásárhelyre megy a táblára, joggyakornoknak és ügyvédi vizsgára készül. Egy ideig az erdélyi főkörmányszék tisztviselője Kolozsvárott. Nem lelkesedik a hivatalnokoskodásért. Ezért Bécsbe megy, ahol társadalmi életet is él, de inkább tanul és az orvosi előadásoknak is szorgalmas hallgatója. Boncolja az emberi testet, amit később az emberi lelken végez. Másfél év után hazatérve az Erdélyi Híradó munkatársa. Fértekes cikket ír a reformok szükségességéről. E miatt harmadfél év után a bécsi kormány eltávolítja a szerkesztőségéből. Ezután kezdődik komolyabb közírói munkássága. A korteskedés és ellenszerei-vel (1843) Széchenyi István politikájára méltó áll. 1847-ben már Pesten van. Belép a Pesti Hírlap kötelékébe. Csengeri Antal mellett ő a társszerkesztő. Ez a lap ekkor már nem Kossuthé, hanem a centralistáké, a kor legképzettebb politikusaé.

Kepviselője az 1848-iki parlamentnek. A forradalomban helytáll, a kormány mellett becsületből. Aggódva nézi a debreceni radikális franciáskodását, akik csekély számban, de annál langosabban köztársaságot akarnak. Szembeszáll velük, de a forradalom ügye már ugyis vesztett ügy. Az 1849-i összeomlás után bujdosik. Kegyelmet kapván, a legnehezebb és legsürgetőbb időben bontja ki tudását és használja fel politikai éleslátását. 1855-ben a Pesti Napló szerkesztését veszi át. Deák Ferenc politikájának kifejtésére, a nemzetnek a fejedelmi hatalommal való megegyezésére, ami 1867-ben végre sikerül. Kemény Zsigmond 1865-ben újból tagja a parlamentnek. A 67-i kiegyezés nagy művének tett alá hozását még megéri, de egy évre rá, a megfizetett, leginkább éjtszakai munkától erőtlen kimerülés felei mutatkoznak rajta. Egy ideig még Pesten bolyong el-elborult elmével, aztán öccse hazaviszi Pusztakamarásra. Ott is van pihenőhelye. Sírkövének találó szavai szerint: Mint a földy, másoknak világított, maga pedig elhamvadott.

Kemény Zsigmond 22 éves korában kezd az írást. Lassan fejlődik mint író. Történelmi

ismereteinek tömege elnyomja benne a regényíró. Mindig eredeti és sok forrással merít és anyagának feldolgozásában, elrendezésében eleinte nehézségei vannak. Élet és ábránd című kéziratban maradt regénye már haladást mutat. „Külfelmenyek összehalmozása” helyett már itt is „a kebel belélett” tartja fontosnak. Gyulai Pál című regényét már érdemesnek tartja a nyomtatásra. Az erkölcsi törvény érvényesül benne a tévedések, még ha jóakarattól származnak is, végzetes következményekkel járnak egyénre és közösségre egyaránt. Elég a ballépés is a bűnhődés bekövetkezésére. Jobban festi a kort és alaposabban boncolja az emberi lelket valamennyi eddigi előjénél. Történelmi regénye, az Özvegy és leánya, XVII. századi esemény szerkezetben is haladást jelent. A Rajongók (1858) I. Rákóczi György korát eleveníti meg Sötét kép a valóság elfogultság, kapzsiság, képmutatás és az ösztönök megdöbbenő világából. A Zord idő (1862) a török budai megszállásának véresen zűrzavaros korrájára. A kor mozgó eszméit világosan látni e műben. Kivülálgik belőle, hogy az államférfiak ballépésekkel nemcsak önmagukat, hanem népüket, ártatlanok százait is rántják romlásba. A mohácsi vész után beállott rendkívül súlyos helyzetet a regényből alaposan ismerhetjük meg. Ez a regény a történelmi hűség példája. A komoly olvasók ma szívesebben olvassák, mint megjelenése idején. A vonatottság és nyelvi nehézségesség ne riasztson vissza senkit ifjaink közül: olvasniokt kell ezt a messzire ki-

emelkedő történelmi regényünket. Történelmi szemléletük és emberismeretük mélyül el ebben a shakespearei zordságu és mélysgű regényben. Kemény Zsigmond művei még: Férj és nő, Ködképek a kedély láthatárán, Szerelmem és hűség, A szív örvényei.

A jellemzés mestere tanulmányában és emlékbeszédeiben. Forradalom után (1850) című röpirata „A magyarság önkínzó lelkiismeretvizsgálásának utóéletetlen művészetű példája” (Szekfü Gyula). A politikai újságírást klasszikussá teszi Eötvös Józseffel és Szalay Lászlóval együtt a centralistákhoz tartozik. Tudásban, lelkiismeretben, a bírálat élességében ezek a centralisták messzire kimagaslanak kortársaik közül. Cikkeik „unalmasak”, mert szakszerűek, magasak, mélyenszántók. Kiemelik az „érzelgő szóárból” a reformok ügyét. Kevesen vannak és nemes tömeg mögöttük. Örök éremük, hogy felismerik fejlődésünk alaptörvényét: a Nyugathoz való tartozásunk változhatatlanságát. „Egyedül merték a pillanatot európai követelményeit reánk alkalmazni.” Kemény Zsigmond Deák Ferenc mellett és sugalmazására eredményes munkát fejt ki az Ausztriával való viszony törvényesítésére és megnyugvására. Ő is megteremtője annak az időnek, amely az alkotó munkára megadatott nekünk. Rövid időre, elmájának örök sötétebe borulása előtt lefejtő tragikus látó lelkéről a nemzeti önkínzás terhét. Ezt az egyéni lelki enyhülést politikai pályájának egyetlen jutalmát a haza bölcsőnek köszönheti.

SPORT

Ma délelőtt: Chinezul-CAMT-CFR ökölvívó mérkőzés Timisoara-Temesvár bajnokságáért

Ma délelőtt pontosan 10 órai kezdettel tartják meg a vasutasok Lyra-mozijának helyiségében Timisoara-Temesvár ökölvívó bajnokságát a Chinezul-CAMT és a CFR boxolói között.

A bajnoki találkozóra mindkét egyesület a szokottnál is nagyobb ügyekezettel készül, mert a viadali győztesek, akik egyben Timisoara-Temesvár bajnoki is lesznek, ezután Bácság bajnokságáért lépek szorítóba, hogy ha majd ott is

jobbnek bizonyulnak, az országos döntőben Bucuresztiben álljanak ki.

A viadalon tizenkét pár mérí össze erejét s tekintve a nagy tétet minden bizonyval heves és izgalmas összecsapásokat fog látni a közönség. Helyárak 200 lej, 150 lej és 100 lej.

A Chinezul-CAMT box-szakosztályára és a pénztárost, hogy vasárnap reggelnek vezetősége kéri a kijelölt rendezőket kellő időben legyenek jelen a Lyra-moziban.

Vulturii-Progressul kerületi bajnoki mérkőzés

A timisoarai-temesvári kerületi labdarúgó bajnokságnak a Chinezul-CAMT szempontjából igen fontos mérkőzése kerül sorra ma, vasárnap délután 3 órai kezdettel a Vulturii-pályán a Vulturii és Progressul között.

Ha ugyanis a Vulturii legyőzi a vendégcsapatot, vagy ha döntetlenre játszik

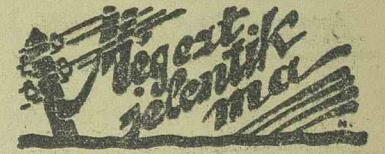
vele, akkor a Chinezul-CAMT több győzelmével és jobb gólarányával elsőnek végez az őszi bajnokságban. Az érdekesnek ígérkező mérkőzés minden bizonyval sok nézőt fog vonzani a Vulturii-pályára. Fél 2 órakor a két egyesület ifjúsági csapata találkozik bajnoki mérkőzésen.

A legértékesebb
k i n c s
a legszebb
ajándék
a feccskés könyv

Mikszáth Kálmán: **Két koldusdiák**
Móricz Zsigmond: **Pillangó**

Kapható a feccskés könyveket árusító könyvkereskedésekben

AZ IDEN MÉR NEM MEGY AME RIKÁBA SMUTS. (Ottawa). Illetéke: helyen kijelentették, hogy Smuts tábornok, az Délafrikai Unió jelenleg Londonban tartózkodó miniszterelnöke, aki Kanada és északamerikai látogatásra várta, az újat elhalasztotta. Smuts csak a jövő évben látogat el Amerikába. Utazása elhalasztásának okát nem közölték (Tp).

WAWELL AZ INDIAI ÉLELMÉZÉSI HELYZET JAVÍTÁSÁRA FÁRADÓ ZIK. (Lisszabon). Wawell tábornok, India alkirálya, mint Uj-Delhiből jelentik, kihallgatásán fogadta 11 indiai tartomány kormányzóját. Hivatalos jelentés szerint a megbeszélések az indiai élelmézési helyzetre vonatkoztak. Politika: közbérből úgy tudják, hogy Wawell egyben kísérletet tesz az indiai politika holtpontjaitól való elmozdítására is. (Tp)

MEGMEGERTÉK A NANKINGI KORMÁNY RENDŐRFŐNÖKÉT. (Lisszabon). Csungkingből származó jelentés szerint a nankingi kínai kormány rendőrfőnöke, a tisztelére rendezett díszes béd alkalmából megmérgezték. (Tp).

Rádió

NOVEMBER 29, HÉTFŐ

Bucuressti, 6.55 Ebresztő, hírek, reggeli hangverseny, 12.45 Hírek. 13 Bajtársi óra, 13.50 Német hírszolgálat, 14 Hírek, 14.30 Vidám műsor bebesülteknek, 15.30 Szórokotató műsor, 15.40 Katonák üzennek, 17.58 Diákélet, 18.15 Német hírszolgálat, 18.30 Janner Margit Erzsébet énekszáma, 18.50 Weber-zene, 19.45 Hírek, 20 Rádiózenekar, 20.30 Rádiógyetem, 20.50 Színház, 22 Hírek sportesemények, 22.20 Zongorajáték, 23 Könyvü zene, 23.30 Induló.

Radio Moldova, 12 Zenekar 12.30 Vegyes műsor, 13.30 Hírek, 13.45 Filmzene, 19.30 Népszerű német muzsika, 20.15 Keringők, 20.40 Hegedű, 21 Hírek, 22 Könyvü zene. Budapest I, 7.25 Ebresztő, torna, zene, 8 Hírek, 9 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven, 11 Hírek, 11.15 Rádiózenekar, 12.15 Olasz kamarazene, 12.40 Felolvasás, 13.10 Postászenekar, 13.40 Hírek, 15 Cigányzene, 15.30 Hírek, 16 Délutáni muzsika, 16.30 Előadás Móricz Zsigmondról, 17.20 Zenekar, 17.45 Hírek, 18 Részlet, 18.15 Cigányzene, 18.30 Csépeljünk többet, 19.19 Elbeszélés, 19.25 Karének, 19.45 Hírek, 20 Örökifjú melódiák, 21.25 Beethoven-est, 22.46 Hírek, 23.10 Hírek német, angol és francia nyelven, 23.40 Filmzene, 24.45 Hírek.

NOVEMBER 30, KLDD

Bucuressti, 6.55 Ebresztő, hírek, reggeli hangverseny, 12.45 Hírek, 13 Zeneári együttes, 13.50 Német hírszolgálat, 14 Hírek, 14.30 Mulatózó műsor bebesültek részére, 15.30 Könyvü zene, 15.40 Katonák postája, 17.58 Hangszerszólók, 18.15 Német hírszolgálat, 18.30 Zenekar, 19 Könyvek krónikája, 19.15 Zongora, 19.45 Hírek, 19.50 Német nyelvtanfolyam, 20.05 Ének zene rekisérlettel, 20.40 Rádiógyetem, 21 Szimfonikus hangverseny, 22 Hírek, sportesemények, 22.20 Szórokotató zene, 23.30 Induló. Radio Moldova, 12 Népzene, 12.30 Dél hangverseny, 13.30 Hírek, 13.45 Szórokotató zene, 19 Beethoven-szonáta, 19.22 Nagy román énekesek 21 Hírek.

Budapest I, 7.25 Ebresztő, torna, zene, 8 Hírek, 9 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven, 11 Hírek, 11.15 Zeneári művek, 12.15 Hanglemek Szibellius műveivel, 12.40 Dívát, 13.10 Szórokotató zene, 15.40 Hírek, 15 Cigányzene, 15.30 Hírek, 16 Zenekar, 16.30 Gyermekdélután, 17.20 Szalonzenekar, 17.45 Hírek, 18 Hangverseny Közvetítése a katolikus körből, 18.45 Zengő számadók, 19.30 Hírek, 19.40 Művészek a Vörös Keresztért, 20.50 Vidám hét köznevek, 22.15 Gálánis idők muzsikája, 22.40 Hírek, 23.10 Hírek német, angol és francia nyelven, 23.40 Táncezen, 24.45 Hírek.

Apróhirdetések

A DÉLI HIRLAP TIMISOARAI KIADÓ-HIVATALA KÖZLI, HOGY EZUTÁN CSAK VALASZBÉLYEGGEL ELLÁTOTT LEVELEKRE VÁLASZOL.

ELADÓ sportöltény, bőkebeli anyagból való, magas, erős termetre illő, kifogástalan állapotú. Timisoara, táv: 35-83. (9342)
VENNEK házi iskolapadot. Timisoara, IV. Emanuel Gojdu-utca, 11., 3. ajtó. (9343)

SZEP, kombinált berendezés, diógyökér, furnírral, 2-személyes kárpitozott, ágyrakamiával, szép, teljes konyhaberendezéssel, előszobafallal és szekrénnel 585.000 lejért, valamint korszerű, egyszobás III. kerületi lakással átadó. Cim: szivességből Párcán Károlyné, Timisoara, I., az Unirii-térről nyíló Serg. Musat-utca, 3. (9344)

KERESEK kommissionárius cselédt apát fiával. Nagy György, Dambravita-Ujzentes, 280 szám. (9345)

UTCAI vasrácsok eladó. Megtekinthetők vasárnap és hétfőn. Timisoara, III., Memorandiu-utca, 51. 5. ajtó. (9346)

ELSŐRENDŰ háziébéd kapható uri házbán és házon kívül. Deutschné Timisoara távbeszélő: 27-52. (9348)

ZONGORA-hangjegyek, klasszikusok és különféle, olcsó eladók. Megtekinthetők 1-3-ig, valamint este 6 óráig 8-ig. Timisoara, III., Timotej Cipariu-utca, 11. Földszint, 2. (9353)

KÖLONBEJÁRATU, butorított legény-lakást keresek. Ajánlatokat „Culi” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (9353)

VASKALYHAT keresek megvételre Timisoara, II., Stefan cel Mare-utca, 39. 11. ajtó. (9398)

TELJES daráló, 15 HP. eladó. Konya, Gulvaz. (9391)

IRÓGÉP, Unterwood, eladó. Dr. Draghici, Timisoara, Regele Ferdinand-körút, 1. II. em. (9392)

HÁZVEZETŐNŐNEK menne komoly urinó egyéves kisfiával. Válaszokat „Fizetés kevés” jellegére a timisoarai kiadóhivatalba kér. (9395)

FIZETŐ és tanulóleányokat felfogadnak. Deina, szalch. Timisoara, I., Dr. N. Paulescu-utca, 2. I. em. (9394)

ITTOVÉDELMI árkok készítését olcsón vállalom. Cim: Timisoara, III., Strada Rusu Sirianu 20. (9396)

SZABASZNO, mesterkönyvvél bíró kombinációt, vagy állást keres. Ajánlatokat „Kifogástalan” jellegére a timisoarai kiadóhivatalba kér. (9396)

ELADÓ szép fehér gyermekvaságy, drótsáronnyal. Schammel, Timisoara, I., Luther-ter, 3. I. em. 10. (9240)

ISMETLŐ együtt-tanulást (korrepetálást) vállal alsó liceumi diákokkal hetedikes tanuló. Jó francia, román és számitanista. Cikket a timisoarai kiadóhivatalba. „Lelkiismeretes” jellegére kór. (9322)

ELSŐRENDŰ háziébéd 2-3 személy részére kapható. Timisoara, IV., Tudor Vladimirescu-sor, 28., I. em., 6. ajtó. Balra a lépcsőn (9229)

FERFINGEK, sötétlők angol télikabát, (női) 36-os nő cipők gyermek részére való pizsama eladó. Megtekinthetők 8-10-ig és 2-5-ig. Timisoara, III., Mihail Gaspar-utca, 3. (9284)

ÉRTEKES régi művi hálószobák, vitrin-écskék asztalterítő, teatentők, új paplan kuzettal, selyempizsama, nagy és kis selyemkendők. Ferndorf-féle kávéskanna, babo, macskák, szobateka, dominó, stb. Eladó Timisoara, III., Mihai Viteazul-körút, 15. szám. Legfelső csengő (9286)

ELADÓ kifogástalan állapotban lévő szürke férfi-télikabát, 42-es sárcipő, kalap, kosztély, paplan összeeszközött vaságy. Timisoara, IV., Ion Ghica-utca, 24., 5. ajtó. (9291)

CORSO-MOZI Előadások TELEFON: 38 95
 3. 5. 7. 9-kor hr. Nr. 6-110-119-9

Macario: A nevető örökösök

ANGOL és német órák a legújabb módszerrel. Kivántra esti tanfolyam hivatalnokoknak és diákoknak. Timisoara, III., Mihail Gaspar-utca, 3. Alsó csengő. (9285)

BEJARONÓT félnapra, 2 személy mellé felfogadunk. Timisoara, III., Mihai Viteazul-körút, 15. Legfelső csengő. (9285)

TÖBB évi iradai gyakorlatlalt bíró tisztviselő bármilyen állást vállal. Ajánlatokat „Olcsó” jellegére a timisoarai kiadóba kér. (9292)

FEKETE szilbunda, közepetermetre való, eladó 50.000 lejért. Halász, Timisoara, IV., Kút-tér, 1., II. em. (4455)

RÉGI művi butor, szőnyeg, képek, ezüstök, készletek, lámpák, vitrintárgyak, nagy választékban. Hasonló tárgyakat veszünk készpénzért vagy bizományba. Állandó kiállításunkra „INTERIOR” Timisoara, I., Regele Ferdinand-körút, 8. Inreg. nr. 320 11378/1042. (4454)

Közhipré teszem

hogy átvette a timisoara, II., Preet Bontila-utca 10. szám alatt levő Aurora Sárbu-féle üzletkereskedőt. Ezután hozom tudomására mindazoknak, akiknek valamely követelésük van, vagy ezt a napi határidő alatt tudassák velem a lenti címen, mert a meghatározott határidő lejártá után nem veszek tekintetbe semmiféle követelést. **Bobarin János**

EGY FEKETE női szvetter, majdnem új, selymetől való, kék, és egy eladó 1000 lejért. Timisoara V., Cloșca-utca 9., 2. ajtó. (9340)

KERESEK tanyát felesbe, 30-50 holdig, lehet mind tavaszi vetés is, azonnal kimennék lakni. Dragomir Kajalin, Comia Bulgara, up. Chegleviciu, jud. Timis. (9218)

OLCSÓK hazaké, szántóföldeket, szőlőket, szilvásokat stb. Rancu Vasile, Lipova, Regele Ferdinand-u. 43. (4448)

ELADÓ három házhely a Hebe-utcaiban, az Erzsébetvárosban. Érdeklődni a tulajdonosnál, Timisoara, I., Bucuresti-u. 8. Távbeszélő 40-32. (4456)

ELVESZETT félpár szarvasbőr-keztlyű a Fröbl-u. 31 és a Dragalina-éren lévő Tricotaje-üzlet utszakasza között. Kérem, jutalomért adja át a megtaláló Timisoara, III., Mihai Viteazul-körút 3. cím alatt. (9215)

VÁLASZTEKOSAN butorított szobát keresnek. Központi fűtés vagy eszerék-kályha legyen benne. Ajánlatokat „Hét-ezer” jellegére a timisoarai kiadóba. (9215)

KERESÜNK azonnalra szoptatós dadát. Jelentkezések Timisoara III., Lahovary-ter 1. szám alatt az udvarban lévő műteremben. Lehet vidéki is. (9215)

ELADÓ kifogástalan női és férfi-télikabát, közepetermetre való, valamint egy 43-as (tiszt) eszima. Margittay, Timisoara, IV., Fröbl-utca, 36. (4457)

FIATAL HÁZASPAR butorított szobát keres konyha- és fürdőszoba-használattal. Ajánlatokat „Villamostól nem messze” jellegére a timisoarai kiadóba kérnek. (9000)

IRÓDAI GYAKORLATTAL tisztviselőnői vagy pénztárnoknői állást keresek. Ajánlatokat „Irodai gyakorlatlalt” jellegére a timisoarai kiadó továbbít. (9200)

USÁGKIHORDÓT vagy árusítót a Mehala részére keres a Südsüd-utsche Tageszeitung kiadóhivatala Timisoara, I., Lonovics-u. 2. (5381)

HEGEDŰ 34-es kintő hangu, 35 éves. eladó. Megtekinthető: Calea Aradului (Braufahrt-sárdia mellett), Str. Liege 8 szám alatt. (9286)

VADONATUJ, bőkebeli szövetből készült fekete zakó-kabát és mellény előnyös áron eladó. Timisoara, IV., I. C. Bratianu-utca, 26. szám. Baun szabó. (5380)

KERESEK megvételre Rictier-féle építő-kockát. Ajánlatokat „Építő-kocka” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (9336)

PLUSDIVÁNYT vennék. Cim a timisoarai kiadóban. (9335)

ELADÓ egy nagyon jó állapotban lévő fekete télikabát. Megtekinthető mindennap 2-3 óra között Timisoara, IV., I. C. Bratianu-utca, 15/a, 24. ajtó. (9334)

ELADÓ férfi-télikabát, női, hosszú báránybunda és rövid bunda továbbá kabát és cipő. Timisoara, Oituz-utca, 7. II. em. 9. (9331)

ÜZLETHELYISÉG a Belváros forgalmas helyén, több kirakattal, átadó. Ugyanott egy szép, nagy üzemenhelyiség iparárammal. Kiadó. Cim: Párcán-né Timisoara, Sergenti Mușat-utca, 3. (9351)

BEJARONÓT a délutáni órákig keresek. Timisoara, Vladica Badescu-utca, 11., 3. ajtó. (9354)

ELSŐRENDŰ új díófa-hálószoba a készítőnél eladó. Timisoara, IV., Camellie-utca, 30. (9356)

JÓ vevőkörrel bíró női szabó keres szalonban rendelkező tarsnót. Cimeket: „Női szabó” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (9357)

MINDENES leányt azonnal felfogadnak. Timisoara, IV., Ion Ghica-u. 1. II. em. 7. (9375)

MINDENES bejárónót keresek azonnalra. Timisoara, I., Piata I. C. Bratianu 3. II. em. (9296)

PALISZANDER ebédő férfi, és női télikabát esőköpeny eladó. Timisoara, I., Lovnicu-utca, 6., I. em., 3. (9358)

ELADÓ fűrészcpros kályha. Megtekinthető vasárnap. Timisoara Eesenyo-telep, IX. utca, 21. (9360)

MOSÓNÓT jó fizetéssel, azonnal felfogadok. Timisoara, I., Venetia-utca, 6. (9359)

NE DOBD EL
 a **DÉLI HIRLAP**-ot,
ADD ODA
 másnak is, amikor magad már elolvastad!

ELADÓ jó állapotban lévő 38-as női félcipő, gavalérsarku, továbbá zsíros-bődönők. Timisoara III., Virgil Onitiu-utca, 3, balra. (9370)

FERFIÖLTÓMY, tiszta gyanju, és 43-as bakancs eladó. Timisoara, III., Regent Buzdugan-körút, 53. (9323)

KIADÓ butorított szoba, fürdőszoba-használattal. Ajánlatokat „Magano: hölgy” jellegére a timisoarai kiadó továbbít. (9295)

BEJARONÓ mindenest keresek december 1-re Cim: Timisoara, I., Semeniul-utca, 15., II. em., 6. (9293)

ELSŐRENDŰ bor és pálinka eladó vidéken. Cim: Orient-Boy Timisoara, I., Ungureanu-utca, 9. Inreg nr 233 11391 1942. (9316)

ELADÓ 2 méter 60 cm bőkebeli, gyapju kosztümszövet 38-as és 37-es hócipő, 29-es és 34-es gyermekcipő Timisoara, II., Ecaterina Teodorescu-utca, 23. (9321)

GYERMEKKOCSI, mély, korszerű, eladó. Timisoara III., Ion Vasili-utca, 91. (9319)

FEHÉR hócipő, 29-es, és 4 éves gyermeknek való sötétkék boykabát eladó. Timisoara, Domnita Balasa-utca, 10. (9320)

RENDES kiszolgálóleányt keresnek. Cim Machat-cukrászda, Timisoara, I. Eminescu-utca, 5. Inreg. nr. 3192 1931. (9318)

FRANCIA hálószoba, padlás-holmik és egy gyapupad eladó. Érdeklődni d. u. 2-4 között. Timisoara, III., Treboniu Laurean-utca, 17., 3. ajtó. (9333)

PERZSA- és szmirnászőnyeg szaksterület javítok. Levelezőlap hívására megyek. M Stübinger, Timisoara, IV., Euda Deleanu-utca, 57. (9332)

BEJARONÓT minden napra, vagy heti három napra azonnalra keresnek. Timisoara, IV., Regele Mihai-körút, 25, I. em., 6. (9330)

HELYI ÜGYNÖK, aki a helybeli kiskereskedőket felkeresi mellékeiket kaphat. Claudi Pavel vegyi üzem, Timisoara, IV., Popovici Barcianu-utca, 54. (9324)

KÖZNEKORU, független fődrásznő, felfogadnak. Ajánlatokat „Timiscara” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (9328)

ELADÓ fekete, női posztó-télikabát, szilikon-prémnel, alacsony termetre illő frakk, 37-es új fekete, kivágott savró-cipő és több használt cipő. Timisoara II., Traian-ter, 2., I. em., 1. (9326)

CIPESZEGÉDET azonnalra munkára keresek Baranyi, Timisoara, II., Ecaterina Teodorescu-utca, 2. (9325)

ELADÓ bakancs, 42-43-as bakaria, kézimunka, új. Timisoara, III., Domnita Balasa-utca, 13., 2. ajtó. Félegy és fűhárom között. (9324)

ELADÓ fekete, téli kosztüm, karesu termetre való, férfi-féltő, 35-ös női hócipő, valamint romkő. Timisoara, IV., I. C. Bratianu-utca, 29., I. em., 5. (9341)

MINDENES szalicsnót keresek december 1-re Timisoara, IV., Pop de Basesti-utca, 1. Vendéglő. (9340)

JÁTEKBABA, kocsí ágvneművel, gyapju-férfi ruhá és 42-es cipő eladó. Timisoara, Bratianu-utca 21. (9339)

BEJARONÓT, főzni tudót, azonnalra keresek Timisoara, III., Metianu-utca, 4. 6. ajtó. (9339)

HENTESSEGÉDET keresnek azonnalra belépésre. Timisoara, IV., General Dragalina-ter, 4. Klingler József. (9324)

Folyóiratunk a HAVI SZEMLE
 Megrendelhető:
 ARAD, Str. Bratianu No. 2-4

HATSCHEK-ÜGYNÖKSEG, Arad, Carol-körút 17. szám. Távbeszélő 16-95 15.000.000: belvárosban jöfektvési legkorszerűbb, nyolchéreményes, körülbelül félmillió tisztáhozammal, 8.000.000. ötbéreményes sarokvilla, 7.000.000. murespartii villanegyedben négylakásos, 6.500.000: Eminescu-utcanál kétlakásos nagykertes, 5.500.000: belváros, 650 öles ipartelep gyárhelyiségekkel, lakásokkal, 4.000.000: megállónál üzletes ötbéreményes sarokház, 2.750.000: Erdőgazdaságnál 3-szobás, 2.200.000. közkórháznál, 1.250.000: állomásnál négylakásos, 700.000: mureseli háromszobás. — **HEGYALJA SZŐLŐK.** — **TELKEK.** — **FÖLDEK.**